

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE STUDII EUROPENE
ȘCOALA DOCTORALĂ PARADIGMA EUROPEANĂ

POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ A U.E. ÎN COMUNICAREA
EUROPEANĂ (ANII '90 - ÎNCEPUTUL SECOLULUI 21)
-REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT-

Conducător științific:

PROF. UNIV. DR. VASILE PUȘCAȘ

Student-Doctorand:

MIHAELA MIHAI

2015

CUPRINS

MOTIVAȚIE	2
LISTA ABREVIERI	5
INTRODUCERE	6
I. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE (PAC) - O POLITICĂ PUBLICĂ EUROPEANĂ INTEGRATĂ	9
1.1. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ – ABORDARE GENERALĂ.....	9
1.1.1. REFORMA POLITICII AGRICOLE COMUNE 1992 (REFORMA MACSHARRY).....	10
1.1.2. REFORMA POLITICII AGRICOLE COMUNE PROMOVATE PRIN AGENDA 2000.....	11
1.1.3. REFORMA POLITICII AGRICOLE COMUNE DIN ANUL 2003.....	12
1.2. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE IN 2014.....	14
1.2.1. PROVOCĂRI ȘI OBIECTIVE ALE PAC PENTRU PERIOADA 2014-2020.....	15
1.2.2. BUGETUL PAC PENTRU 2014-2020.....	22
1.3. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ ÎN NOILE STATE MEMBRE ȘI ROMÂNIA DUPĂ ADERARE.....	23
1.3.1. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ ÎN NOILE STATE MEMBRE.....	23
1.3.2. ROMÂNIA ȘI POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ.....	26
a. Resursele funciare existente în România.....	27
b. Forța de muncă angajată în agricultură.....	28
c. Structurile de exploatație în România.....	29
d. Rezultatele negocierilor în domeniul agricol și modul de acordare a sprijinului financiar direct în România pentru perioada 2007-2013.....	34
II. EUROPENIZAREA UNEI POLITICI PUBLICE ROMÂNEȘTI - POLITICA AGRICOLĂ	38
2.1. EUROPENIZAREA, CLARIFICĂRI CONCEPTUALE.....	38
2.2. ANALIZA UNEI POLITICI PUBLICE, CLARIFICĂRI CONCEPTUALE.....	41
2.3. POLITICA AGRICOLĂ ROMÂNEASCĂ - EUROPENIZARE DE LA PRE-ADERARE LA POST-ADERARE.....	45
2.3.1. INSTRUMENTE ALE IMPLEMENTĂRI POLITICII AGRICOLE ÎN ROMÂNIA ÎN PROCESUL DE INTEGRARE EUROPEANĂ.....	47
2.3.2. ANALIZA PROCESULUI DE EUROPENIZARE A POLITICII AGRICOLE ROMÂNEȘTI.....	51

2.4. CONCLUZII PRELIMINARE.....	60
III. COMUNICAREA.....	62
3.1. DIMENSIUNEA LINGVISTICĂ A COMUNICĂRII. CONSIDERAȚII TEORETICE GENERALE.....	62
3.1.1. TEORIILE LINGVISTICE STRUCTURALISTE.....	62
3.1.2. PRAGMATICA LINGVISTICĂ.....	63
3.1.3. TEORIILE PSIHOLOGICE ÎN COMUNICARE.....	64
3.1.4. TEORIILE FUNCȚIONALISTE.....	65
3.1.5. ANTROPOLOGIA COMUNICĂRII.....	65
3.2. COMUNICAREA EUROPEANĂ.....	67
3.2.1. UNIUNEA EUROPEANĂ- CADRU ȘI ACTOR ÎN COMUNICARE.....	67
3.2.1.1. Natura Uniunii Europene. Către o identitate europeană?.....	67
3.2.1.2. Natura comunicării europene.....	70
3.2.2. EMIȚĂTORII ȘI RECEPTORII PROCESULUI DE COMUNICARE EUROPEAN - UTILIZATORI AI LIMBAJULUI PAC.....	73
3.2.3. COMUNICAREA EUROPEANĂ - TRECERE ÎN REVISTĂ ȘI STRATEGII.....	76
3.2.3.1. Provocări ale comunicării europene.....	77
3.2.3.2. Instrumentele comunicării europene.....	81
3.2.3.3. Strategii ale comunicării europene.....	82
3.2.3.4. Planul de Acțiune pentru îmbunătățirea comunicării Europei de către Comisie (2005).....	84
3.2.3.5. Cartea Albă privind Comunicarea (2006), Parteneriatul pentru Comunicarea privind Europa (2007) și Comunicarea Europei prin intermediul internetului: angajarea cetățenilor (2007) - construirea unei imagini publice a Uniunii Europene.....	86
3.2.3.6. Politica de comunicare a UE post-2007.....	89
3.2.3.7. Liniile de acțiune ale DG Comunicare în perioada 2008-2014.....	90
3.2.3.8. Comunicarea europeană pentru anul 2014.....	94
3.2.4. LIMBA CA INSTRUMENT ÎN COMUNICAREA EUROPEANĂ- MULTILINGVISMUL.....	95
IV. COMUNICAREA POLITICII AGRICOLE COMUNE.....	101
4.1. COMUNICAREA ACQUIS-ULUI COMUNITAR ÎN DOMENIUL PAC.....	101
4.2. DIRECȚII DE COMUNICARE ÎN POLITICA AGRICOLĂ - COMUNICAREA ELECTRONICĂ ȘI REȚEAUA DE COMUNICARE CU PRIVIRE LA PAC.....	102
4.2.1. DIRECȚII ȘI INSTRUMENTE DE COMUNICARE ALE COMISIEI EUROPENE ÎN POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ.....	102

4.2.2. IMAGINEA POLITICII AGRICOLE COMUNE LA NIVEL EUROPEAN.....	106
4.2.3. CAMPANII DE COMUNICARE A POLITICII AGRICOLE COMUNE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ.....	109
4.2.3.1. Imaginea PAC - simbol al Uniunii Europene. Campania de comunicare pentru sărbătorirea PAC - 50 ani.....	109
4.2.4. <i>PAC ÎN ȚARA DUMNEAVOASTRĂ</i>	110
4.2.5. REȚEAUA DE COMUNICARE CU PRIVIRE LA PAC ȘI PREMIILE PENTRU COMUNICARE.....	111
4.3. STUDIU DE CAZ. COMUNICAREA REFORMEI PAC 2013.....	114
4.3.1. CELE PATRU MODELE ALE COMUNICĂRII ORGANIZAȚIONALE INTRODUSE DE GRUNIG ȘI HUNT.....	114
4.3.2. STRATEGII ȘI ACȚIUNI DE COMUNICARE A REFORMEI PAC 2013.....	116
4.3.2.1. Strategii și acțiuni ale Comisiei Europene.....	116
4.3.2.2. Feedback comunicațional din partea statelor membre.....	118
4.3.3. CRITERII ALE EFICIENȚEI COMUNICĂRII CU PRIVIRE LA REFORMA PAC 2013 ȘI ÎNDEPLINIREA LOR.....	119
4.4. COMUNICAREA MASS-MEDIA PAC ÎN UE CU PRIVIRE LA PAC.....	123
4.5. COMUNICAREA PAC PRIN INTERMEDIUL PORTALULUI EURACTIV.....	129
4.6. COMUNICAREA MASS-MEDIA ÎN ROMÂNIA CU PRIVIRE LA PAC.....	132
V. CODUL COMUNICĂRII POLITICII AGRICOLE COMUNE - LIMBAJUL PAC.....	139
5.1. LIMBAJUL CA FUNCȚIE SOCIALĂ. LIMBAJUL JURIDIC ȘI LIMBAJELE SPECIALE. LIMBAJUL EUROPEAN.....	139
5.1.1. LIMBAJUL JURIDIC.....	141
5.1.2. LIMBAJELE SPECIALE.....	142
5.1.3. LIMBAJUL EUROPEAN-EUROJARGONUL, LIMBAJ SPECIAL.....	143
5.1.4. VARIABLE ESENȚIALE ÎN TRADUCEREA ȘI UTILIZAREA LIMBAJULUI COMUNITAR.....	145
5.2. PREMISE, MATERIALE ȘI METODE ÎN CONTURAREA LIMBAJULUI POLITICII AGRICOLE COMUNE.....	150
5.2.1. PREMISE ALE ANALIZEI LIMBAJULUI PAC.....	150
5.2.2. EUROPENIZAREA LINGVISTICĂ.....	152
5.2.3. LIMBAJUL POLITICII AGRICOLE COMUNE ÎN TEXTELE LEGISLATIVE - MATERIAL SUPUS ANALIZEI TERMINOLOGICE.....	152
5.2.3.1. <i>Acquis</i> -ul comunitar în domeniul Politicii Agricole Comune și limbajul lui.....	152
5.2.3.2. InterActive Terminology for Europe.....	155
5.2.4. METODE DE ANALIZĂ A LIMBAJULUI PAC ÎN COMUNICAREA EUROPEANĂ.....	157

5.2.4.1. Conturarea/Inventarierea terminologică a unui limbaj special – premise...	157
5.2.4.2. Clasificarea terminologică - taxonomia unor termeni speciali.....	161
5.3. DIMENSIUNEA TAXONOMICĂ A LIMBAJULUI PAC: ASPECTE PRELIMINARE...	165
5.4. ASPECTE LEGATE DE TRADUCEREA ȘI UTILIZAREA LIMBAJULUI PAC ÎN LIMBA ROMÂNĂ.....	169
5.5. TERMINOLOGIA POLITICII AGRICOLE COMUNE.....	171
5.5.1. SEMNIFICAȚIA TERMENILOR DIN LIMBAJUL PAC.....	171
5.5.2. AGRICOL-AGRAR- RURAL. DELIMITĂRI INIȚIALE: ISTORICE ȘI TERMINOLOGICE.....	173
5.5.3. "VERDE" ÎN CONTEXTUL LIMBAJULUI PAC.....	177
5.5.4. NEOLOGISMELE PAC ÎN LIMBA ROMÂNĂ.....	179
5.5.5. DELIMITĂRI ȘI VARIANTE ALE TRADUCERII ȘI UTILIZĂRII TERMENILOR PAC ÎN LIMBA ROMÂNĂ. ILUSTRARE SELECTIVĂ ȘI EVOLUȚIE ÎN URMA REFORMEI PAC DIN 2013.....	182
5.5.5.1. Variante de traducere a termenilor PAC.....	184
5.5.6. CĂTRE EUROPENIZARE PRIN LIMBAJ.....	190
CONCLUZII	198
LISTA DE TABELE ȘI FIGURI	208
BIBLIOGRAFIE	209

CUVINTE CHEIE: comunicarea Politicii Agricole Comune în România, traducerea limbajului european, europenizare lingvistică, neologisme europene, limbaj european specializat în limba română

MOTIVAȚIA ALEGERII TEMEI DE CERCETARE

În dezbateră europeană se operează cu Politica Agricolă Comună (PAC), cu termenii PAC, cu termenii economici, agricoli și de mediu. În procesul de integrare europeană, cunoașterea limbajului PAC este necesară decidenților din toate domeniile, decidenți majori (din ministere, agenții și structuri guvernamentale, comisii de specialitate ale Parlamentului), cât și cei de la nivel microeconomic (direcții agricole și de dezvoltare rurală, camere de agricultură, oficii de consultanță, ONG-uri și alte structuri neguvernamentale) care trebuie să adopte acquis-ul comunitar din domeniul agriculturii în pachetul legislativ românesc al integrării, sau să-l aplice concret, în fiecare zi, în agricultura și dezvoltarea rurală a României. Acestora li se alătură specialiști implicați în activitatea de informare, producători agricoli, populația rurală și, la un anumit nivel, consumatori, care operează cu limbajul PAC în cadrul procesului legislativ, de reglementare a acestui domeniu, în aplicarea PAC, în accesul la PAC și mecanismele ei.

Abordarea acestui domeniu apare astfel imperativă pentru fermierilor români, iar complexitatea deosebită a PAC poate constitui o frână în calea inițiativelor în agricultură, iar abordarea, clarificarea, analiza, aducerea la cunoștință a termenilor folosiți în PAC pot constitui un element ajutător pentru o mai bună orientare a producătorilor agricoli spre fondurile UE, spre piață și în final, pentru ca aceștia să devină competitivi pe piața UE, dar și pentru o mai bună orientare a legiuitorilor, decidenților, traducătorilor, cercetătorilor în abordarea lor specifică a terminologiei legislației agricole comunitare.

De asemenea, prin studiul de față se poate facilita comunicarea între instituții, organisme, specialiști, cetățeni, constituind un instrument în strategia, parteneriatul pentru comunicare al Uniunii Europene. În esență, acest studiu reprezintă o cercetare în sprijinul unei politici (agricolă) prin clarificarea terminologiei acesteia în limba engleză și română, eliminarea neclarităților de interpretare și elaborarea unui etalon taxonomic. Cercetarea propusă este o analiză sectorială a procesului de europenizare, în dimensiunea sa economică, agricolă, dar cu precădere de comunicare, lingvistică. În acest sens, lucrarea va urmări transpunerea unei politici comunitare de la un nivel

superior inter-guvernamental și supra-național la nivelul unui stat membru cu specificitățile sale (de ordin juridic, politic, economic, agricol, lingvistic și de comunicare, cu accentul pus pe ultimele două dimensiuni specifice); ar putea institui un standard de interpretare, definiție și traducere care poate fi utilizat în armonizarea legislației comunitare, în activitatea de informare asupra PAC, ca suport critic în cercetare; insistă asupra contactelor variate pe care părțile implicate în PAC le pot stabili cu părțile europene, pentru comunicare, compatibilizare și cooperare; reprezintă un element ajutător în accesarea beneficiilor pe care această politică le implică, dar și în cunoașterea și asumarea responsabilităților care derivă din aceasta politică și prin urmare reprezintă un demers în sprijinul integrării europene în domeniu.

OBIECTIVE, MATERIAL ȘI METODE

Această politică se bazează pe conceptul de dezvoltare durabilă a agriculturii într-un cadrul rural funcțional. PAC nu vizează astfel doar producătorii agricoli, ci la scară largită atât populația (rurală), consumatorii, cât și societatea în ansamblul ei. De aceea, analiza acestei politici europene în România este ilustrativă pentru întregul proces al europenizării, abordând cadrul legislativ, cu precădere reflecția acestui proces la nivelul comunicării și limbajului Politicii Agricole Comune în România. Demersul de cercetare se raportează la procesul europenizării în analiza de context a comunicării europene, și anume trecerea scurtă în revistă a pașilor către europenizarea politicii agricole în România, comunicarea Politicii Agricole Comune în limba română și europenizarea lingvistică a domeniului.

În conturarea comunicării Politicii Agricole Comune, se ține cont de modalitatea în care politicile interne, comunicarea internă și limbajul în acest domeniu dobândesc dimensiunea europeană. Textele legislative, discursului mass-media și bibliografiei de specialitate sunt supuse analizei, o abordare de natură calitativă, determinată de numărul mare de surse în acest domeniu, cu atât mai mult cu cât Politica Agricolă Comună ajunge la cetățeni nu numai prin texte legislative, norme și reglementări instituționale, ci și prin intermediul unei multitudini de canale ale comunicării de masă- mass-media sau ale comunicării politice.

Această analiză selectivă urmărește modul în care limbajul se reflectă din documentele oficiale și din bibliografia de specialitate în măsura în care natura și întinderea acestei lucrări o permit. Desigur, pentru o imagine cât mai cuprinzătoare,

cercetarea complementară trebuie să cuprindă și reflectarea limbajului Politicii Agricole Comune (PAC) din mass-media, campaniile și publicitatea politică sau socială. De asemenea, dincolo de aspectele lingvistice și taxonomice ale comunicării europene în domeniul PAC rezultate din analiza *acquis*-ului comunitar, această cercetare este necesară pentru a urmări reflectarea comunicării PAC și utilizării limbajului acesteia în politicile oficiale, în implementarea acestora și în cele din urmă, în efectele politicilor, cu precădere la nivel național, un deziderat care va asigura continuitatea și diseminarea rezultatelor obținute în acest demers de cercetare.

Din punct de vedere terminologic, varianta oficială a mai multor texte legislative- parte a *acquis*-ului comunitar în agricultură- a fost supusă unei analize comparative cu textul în limba engleză. Cercetarea asupra textului comunitar se va face în funcție de termenii folosiți, prin încadrarea lor în textul de lege și în domeniul corespunzător. O astfel de analiză este necesară din punct de vedere științific ca instrument în interpretarea pertinentă a legislației PAC, în clarificarea ambiguităților care apar în urma folosirii mai multor termeni impropriei sau incorecți și poate satisface nevoia unui standard de interpretare și de traducere a legislației PAC. O analiză cu veleități de standard trebuie să își subordoneze toate metodele de interpretare textuală și contextuală, luând în considerare fiecare context posibil (legislativ, instituțional, economic, agricol, semantic), trebuie să epuizeze toate variantele și definițiile corecte, incorecte sau diferite față de varianta originală, numai pentru ca în final, să elaboreze standardul de interpretare și definire a unor termeni în contextele lor specifice de aplicare a acestei politici publice.

De asemenea, se oferă modele noi de interpretare a unor termeni specifici ai Politicii Agricole Comune, variante de interpretare a limbajului politicii agricole. Aceste modele și definiții cu veleități de standard care vor rezulta vor putea elimina eventualele neclarități și incompatibilități în formularea și interpretarea termenilor în limba română, iar studiul în discuție va servi ca instrument științific în abordarea, analiza și interpretarea *acquis*-ului comunitar în domeniu.

SINTEZA PE CAPITOLE

Capitolul I oferă o imagine de ansamblu a Politicii Agricole Comune (PAC) a Uniunii Europene, accentul fiind pus pe dimensiunea acesteia de politică publică europeană. Este urmărită evoluția acestei politici de-a lungul anilor '90 și începutul

secolului 21, cu precădere valurile de reformă ale acestei perioade (Reforma McSharry, Reforma promovată prin Agenda 2000, Reforma PAC din 2003), culminând cu abordarea PAC în anul 2014, provocările și obiectivele sale pentru perioada 2014-2020. Politica Agricolă Comună este abordată, de asemenea, prin prisma noilor state membre, accentul fiind pus pe contextul integrării României în Uniunea Europeană și astfel, pe dimensiunile și implicațiile PAC pentru România și condițiile sale specifice (resurse funciare, forță de muncă, structuri de exploatație și rezultatele negocierilor cu UE).

Capitolul 2 abordează în detaliu dimensiunea de politică publică a PAC în România și procesul de europenizare a politicii agricole în țara noastră. Această analiză pornește de la clarificarea conceptelor de europenizare și politică publică, continuând cu urmărirea evoluției politicii agricole românești către europenizare. Astfel, europenizarea politicii agricole românești va produce efecte de substanță la scara mediului rural și a sectorului agricol, prin modificări ale structurii activităților de producție agricolă, structurii exploatațiilor, structurii sociale, formării veniturilor populației rurale și diversificării economice. Toate aceste modificări vor fi generate de funcționarea completă a instrumentelor, cadrului și măsurilor pe care adoptarea PAC le impune. În acest sens, cu toate că la nivel macro-economic, evaluările privind implicațiile financiare ale aderării la UE sunt puternic pozitive, la nivel microeconomic, putem estima că aceste câștiguri, mai ales la opt ani de la aderare, au fost reduse sau au existat pierderi sau impactul este nesemnificativ în condițiile crizei economice și nemulțumirilor care o însoțesc.

Capitolul 3 conține abordarea comunicării, a dimensiunii sale lingvistice și a teoriilor în comunicare care o susțin și care servesc scopului acestei lucrări (teoriile lingvistice structuraliste, pragmatica lingvistică, teoriile funcționaliste etc.), dar și a dimensiunii sale europene (natura acesteia complexă, multitudinea actorilor implicați în comunicarea europeană și limbile oficiale/limbajele specializate utilizate în comunicare). Comunicarea europeană este privită prin prisma strategiilor de comunicare ale Comisiei Europene (Carte Albă, Planul de Acțiune pentru îmbunătățire comunicării) și instrumentelor utilizate pentru comunicarea Europei (campanii publicitare, comunicare audio-vizuală, instrumente de evaluare a politicilor publice ale UE, de tipul Eurobarometrelor, precum și servicii interactive).

Capitolul 4 face referire specifică la comunicarea Politicii Agricole Comune, a *acquis*-ului comunitar în domeniu care este comunicat direct prin intermediul site-urilor oficiale sau mijlocit prin intermediul comunicatelor de presă, prin mass-media sau materialele publicitare, din nevoia de simplificare și popularizare a legislației comunitare. Direcțiile de comunicare a PAC sunt numeroase, iar accentul cade cu precădere pe comunicarea electronică, rețelele interactive de comunicare, dezbaterile publice sau online, vizitele oficialilor europeni din domeniul agriculturii în teritoriu, urmărindu-se implicarea cetățenilor în inițiativele de politică agricolă și obținerea sprijinului democratic pentru acestea. În politica agricolă, sprijinul democratic este condiționat și de imaginea acestei politici. Acesta este una general pozitivă ilustrată de rezultatele ultimelor Eurobarometre, cu toate că gradul de cunoaștere cu privire la această politică este scăzut. Acesta din urmă poate fi pus pe seama gradului înalt de specializare și tehnicitate al domeniului, dar și insuficienței comunicării a acestuia. Campaniile de comunicare se concentrează cu precădere pe ocazii aniversare (PAC-50 ani) sau pe campanii de promovare a acțiunilor de reformă, dar și competiții de acordare a premiilor pentru comunicarea PAC. Reforma PAC din 2013 este studiată distinct, ca modalitate de comunicare cu cetățenii pentru obținerea sprijinului democratic pentru o politică publică a UE. Aceasta s-a materializat prin dezbateri publice, dezbateri la nivel național, campanii publicitare și se dovedește a fi un model de comunicare publică eficientă a unei inițiative de politică agricolă prin deschidere, dialog, acoperire spațială și acoperire unitară a segmentelor publicului pe parcursul acestei campanii.

Acest capitol abordează și dimensiunea mass-media a comunicării PAC în UE, cu precădere presa de limbă engleză, ținând cont de rolul complex pe care mass-media europeană și națională de largă circulație trebuie să îl joace în a populariza deciziile de politică agricolă pentru cetățeni și decidenți și de a facilita accesul la acest domeniu important, iar mass-media specializată de a prezenta și comunica problemele specifice acestui domeniu, de finanțare, tehnice, de dezvoltare, sociale și de mediu. Cercetarea asupra publicațiilor online a dovedit un interes și o acoperire crescută a politicii agricole, nu numai în domenii declarate ca prioritare, ci și în ansamblu. Cu certitudine, publicațiile naționale care oferă o acoperire semnificativă sunt cele

specializate, economice sau agricole, dar nici mass-media națională de interes general nu neglijează subiectele de această natură.

Capitolul 5 face referire la codul comunicării Politicii Agricole Comune, limbajul specializat PAC. Limbajul este abordat din punct de vedere teoretic, specializat, accentul fiind pus pe dimensiunea limbajului european ca limbaj special (juridic, economic, tehnic, de mediu, etc). Comunicarea în spațiul public românesc utilizând acest nou limbaj specializat în limba română este o dovadă a integrării europene în domeniu, către europenizarea societății românești, a domeniului în cauză și a limbajului corespunzător acestui domeniu. Trebuie semnalată cu precădere utilizarea experimentală a termenului de *europenizare lingvistică*, ca o dimensiune a procesului de europenizare. Reflectarea acestei dimensiuni europene a limbajului specializat al politicii agricole în limba română este abordată prin analiza selectivă a *acquis*-ului comunitar în domeniu, a bazelor de date terminologice, glosarelor, textelor specializate și bibliografiei în domeniu. Această analiză a scos la iveală noi dimensiuni ale limbajului european în limba română în domeniul politicii agricole, prin identificarea neologismelor aparute în limbajul specializat (ex.: *eco-condiționalitate*, *plafonare*, *plăți directe compensatorii*, etc.), utilizării cuvintelor în limba sursă- engleza (ex.: *set aside*, pentru scoaterea din cultură a terenurilor, *capping*, pentru plafonare), precum și dobândirea de noi sensuri, lărgirea ariei semantice a unor cuvinte deja existente în limba română și limbajul specializat din domeniul politicii agricole (ex.: pentru cuvintele *agricol*, *agrar*, *rural* sau *verde*) și influența integrării europene și a contextului PAC asupra dimensiunii acestora.

O atenție deosebită s-a acordat variantelor de traducere și utilizare a unor termeni din limbajul PAC, ca un exemplu al evoluției utilizării unui termen nou-intrat în limba română pentru a desemna aceste noi realități de sorginte europeană. Îmbogățirea limbii române cu termenii necesari comunicării în domeniul afacerilor europene și al Politicii Agricole Comune, spre exemplu, certifică integrarea limbajului european specializat în limba română. Acest proces este cu dublu sens. Limbajul și termenii specializați europeni se adaptează specificului limbii române și limba română face loc acestor noi termeni-denumiri pentru noi realități. Este ceea ce am putea numi, prudent, europenizare lingvistică. Această dimensiune ilustrează europenizarea limbii

și vocabularului românesc către apropierea și identificarea cu Europa și ceea ce înseamnă european, către utilizarea unui mijloc de comunicare comun.

CONCLUZII

Cercetarea întreprinsă a urmat direcția procesului de europenizare în societatea românească, cu precădere din perspectiva comunicării *Europei*, a politicilor acesteia și a schimbărilor percepute la nivelul limbajului, la nivelul procesului de comunicare a Politicii Agricole Comune, abordare nouă în literatura de specialitate. O astfel de abordare este menită să delimiteze procesul de europenizare lingvistică în limbajul specializat în limba română, modificările survenite în comunicare prin apariția unor noi domenii, cu nevoi noi de exprimare și comunicare, precum și necesitatea adaptării limbajului juridic, economic, special la aceste nevoi europene. Exemplele oferite, de termeni noi care au pătruns în limbajul specializat românesc, dovedesc direcția către îmbogățirea limbajului specializat, construirea unui nou limbaj specializat european în comunicarea Politicii Agricole Comune.

Aceasta s-a realizat prin investigarea unor cuvinte aparte, nou-intrate în vocabularul românesc, cuvinte care trebuie supuse unei cercetări cantitative și unui proces de standardizare și organizare taxonomică. Doar în urma acestor procese de convergență la nivel oficial, se poate certifica apariția unui nou limbaj european agricol și economic și se poate susține fără echivoc argumentul europenizării lingvistice.

Acest demers de cercetare deschide drumul unor cercetări similare, care se pot axa pe evaluarea nivelului de cunoaștere a limbajului european, cu precădere cel al PAC la nivelul fermierilor, consumatorilor și decidenților, evaluare realizată prin intermediul unor chestionare aplicate acestor categorii sociale. Acest nivel de cunoaștere se poate raporta și la eficiența cu care informația cu privire la Politica Agricolă este accesată, precum și la eficiența cu care mecanismele și instrumentele ei sunt accesate și utilizate. Mai mult, cercetarea asupra limbajului european și a limbajului PAC poate oferi fundament pentru crearea unor instrumente lingvistice de lucru, comunicare și înțelegere a PAC și a limbajului acesteia, de tipul glosarelor, dicționarelor sau instrumentelor de traducere simultană online axate pe limbajul european și limbajul PAC.

BIBLIOGRAFIE

I. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

1. Coman, Ramona și Dobre, Ana Maria (coord), *Politici publice românești*, Institutul European, Iași, 2007.
2. Fergusson, Yale și Mansbach, R., *Polities: Authority, Identities and Change*, University of South Carolina Press, Columbia, SC, 1996.
3. Grabbe, Heather, *Europeanization Goes East: Power and Uncertainty in the EU Accession Process*, în Featherstone, Kevin și Radaelli, C. (eds.), *The Politics of Europeanization*, Oxford University Press, Oxford, 2003, pp. 303-327.
4. Hall, Edward, *Beyond Culture*, Anchor Books, New York, 1989.
5. Heritier, Adrienne, *Differential Europe: National Administrative Responses to Community Policy*, în Green Cowles, Maria, Caporasso, J. și Risse, T. (eds.), *Transforming Europe: Europeanization and Domestic Change*, Cornell University Press, Ithaca, 2001, pp. 44-59.
6. Howlett, Michael și Ramesh, M., *Studying Public Policy. Policy cycles and policy subsystems*, Oxford University Press, Oxford, 2003.
7. Jachtenfuchs, Markus și Kohler-Koch, Beate, *Governance and Institutional Development*, în Wiener, Antje și Diez, T. (eds.), *European Integration Theory*, Oxford University Press, Oxford, 2004, pp. 97-115.
8. Kelly, Judith, *International Actors on the Domestic Scene: Membership Conditionality and Socialism by International Institutions*, în *International Organisation*, vol. 58, 2004, pp. 425-457.
9. Kraus, Peter A., *A Union of Diversity: Language, Identity and Polity-Building in Europe*, Cambridge University Press, Cambridge, 2008.
10. Leander, Anna, *Globalisation, Transnational Politics and the Dislocation of Politics*, Copenhagen Peace Research Institute, Copenhagen, 2001, <https://www.ciaonet.org/main/wps.html>.
11. Liebert, Ulrike, *Casual Complexities: Explaining Europeanization*, CenS Working Paper Nr. 2002/1.
12. Muller, Pierre, *Les politiques publiques*, Presses Universitaires de France, Paris, 1990.

13. Pal, Leslie, *Analiza politicilor publice, teorie și practică*, în Mungiu-Pippidi, Alina și Ioniță, S. (coord.), *Politici publice: Teorie și practică*, Editura Polirom, Iași, 2002, pp. 20-91.
14. Pușcaș, Vasile, *Relații internaționale/transnaționale*, Ediția a II-a, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2007.
15. Stoica, Marcela Monica, *Introducere în relații publice*, Ed. Pro Universitaria, București, 2010.
16. Tarrow, Sidney, *Building a Composite Polity: Popular Contention in the European Union*, The Institute for European Studies, Cornell University, Ithaca, 1998, <https://www.ciaonet.org/main/wps.html>.
17. Tucci, Nathalie, *The European Union as a Normative Foreign Policy Actor*, Centre for European Policy Studies Working Document No. 281, January 2008, <http://www.ceps.eu>
18. Varela, Diego, *Guvernarea Uniunii Europene*, Institutul European, Iași, 2008.

II. BIBLIOGRAFIE SPECIALĂ

19. Amado, Gilles și Guittet A., *Psihologia comunicării in grupuri*, Editura Polirom, Iași, 2007.
20. Anghelescu, Coralia, *Dicționar de economie*, Editura Economică, București, 2001.
21. Barthes, Roland, *Texte (Théorie du...)*, Trad. de Adriana Babeți. În: *Secolul XX*, nr. 8-9-10/1981, pp. 174-183.
22. Baudouin, Robert, *Economie rurale*, Librairie Armand Colin, Paris, 1971.
23. Bădescu, Ilie, Cucu-Oancea, O. și Șișeștean, G., *Tratat de Sociologie Rurală*, Editura Mica Valahie, București, 2009.
24. Bărbulescu, Iordan Gheorghe și Răpan, D., *Dicționar explicativ trilingv al UE*, Editura Polirom, Iași, 2009.
25. Bernea, Ernest, *Civilizația română sătească*, Editura Vremea, București, 2006.
26. Bidu-Vrânceanu, Angela, *Lexicul specializat în mișcare. De la dicționare la texte*, Editura Universității din București, București, 2007.
27. Boussard, Jean-Marc, *Introduction à l'économie rurale*, Ed. GILIAS, Paris, 1992.
28. Breathnach, Una, Cloke, F. și Phaidin, C. N., *Terminology for the European Union. The Irish Experience: the GA IATE Project*, Fiontar, Dublin City University, Dublin, 2013.

29. Bucă, Marin și Evseev, Ivan, *Probleme de semasiologie*, Editura Facla, Timișoara, 1976.
30. Cabré, Maria Teresa, Sager, J. C. și de Cesaris, J. A., *Terminology: theory, methods and application*, John Benjamins B.V., Philadelphia, 1999.
31. Chirca, Constantin și Teșliuc, E. (coord.), *De la sărăcie la dezvoltare rurală. Studiu*, Institutul Național de Statistică și Banca Mondială, 1999.
32. Chirimbu, Sebastian, *Observații asupra terminologiei comunitare în limba română*, Editura Stef, Iași, 2011.
33. Chiș, Dorina, *Standardizarea*, Universitatea Tibiscus din Timișoara, 2004
http://www.litere.uvt.ro/vechi/documente_pdf/aticole/uniterm/uniterm1_2004/dchis.pdf p. 1
34. Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*. Ed. a 2-a, Editura Polirom, Iași, 1998.
35. Cosmai, Domenico, *Tradurre per l'Unione Europea*, Hoepli, Milano, 2003.
36. Cotoi, Călin, *Economia țărănească în Bădescu, Ilie și Cucu-Oancea*, Ozana (coord.), *Dicționar de sociologie rurală*, Editura Mica Valahie, București, 2005, pp. 162-164
37. Coșeriu, Eugeniu, *Introducere în lingvistică*, Editura Echinoc, Cluj-Napoca, 1999.
38. Coșeriu, Eugeniu, *Lecții de lingvistică generală*, Editura ARC, Chișinău, 2000.
39. Dacheux, Eric, *L'impossible défi. La politique de communication de l'Union Européenne*, CNRS Editions, Paris, 2004.
40. De Gasquet, Olivier, *Comprendre notre agriculture et la PAC*, Librairie Vuiber, Paris, 2002.
41. De Saussure, Ferdinand, *Curs de lingvistică generală*, Editura Polirom, Iași, 1998.
42. Delorme, Helene și Aumand, A., *La Politique Agricole Commune - anatomie d'une transformation*, Presse des Sciences, Paris, 2004.
43. Deslile, Jean, *L'analyse du discours comme méthode de traduction*, Presses de l'Université d'Ottawa, Ottawa, 1984.
44. Dragoș, Elena, *Introducere în pragmatică*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000.
45. Eco, Umberto, *A spune cam același lucru. Experiențe de traducere*, Traducere de Laszlo Alexandru, Editura Polirom, Iași, 2008.
46. Eco, Umberto, *În căutarea limbii perfecte*, Traducere de Dragoș Cojocaru, Editura Polirom, Iași, 2002.

47. Eco, Umberto, *Opera deschisă. Formă și indeterminare în practicile contemporane*. Pref. /Opera deschisă - o dialectică a ordinii și a aventurii/ și trad. de Cornel Mihai Ionescu. Editura pentru Literatură Universală, București, 1969.
48. Gouadec, Daniel, *Terminologie. Constitution des données*, Afnor, Paris, 1990.
49. Henderson, Dan F., *Japanese Law in English: Reflections on Translation*, în *Journal of Japanese Studies*, vol. 6, No. 1, Winter 1980, pp. 117-154, <http://www.jstor.org/stable/132002>, ultima accesare: 02.10.2008.
50. Hymes, Dell, *Vers une compétence de la communication*, Hatier, Paris, 1984.
51. Irvine, Judith, *When talk isn't cheap: language and political economy*, în *American Ethnologist*, vol. 16, 1989, pp. 248-267.
52. Jitea, Ionel Mugurel, *Metode simulative de analiză a efectelor unor schimbări de politică agricolă la nivel de fermă*, Editura Digital Data, Cluj-Napoca, 2011.
53. Jonsson, Christer și Hall, M., *Communication: An Essential Aspect of Diplomacy* în <http://www.isanet.org/noarchive/jonsson.htm>.
54. Kevin, Deirdre, *Europe in the Media, A Comparison of Reporting, Representation and Rhetoric in National Media Systems in Europe*, Taylor and Francis e-library, 2008.
55. Labov, William, *The Social Stratification of English in New York City*, Center for Applied Linguistics, Washington D.C., 1966.
56. Ladrech, Robert, *Europeanization of Domestic Politics and Institutions: The Case of France*, în *Journal of Common Market Studies*, [Vol. 32, ed. 1](#), 1994, pp. 69–88.
57. Labrie, Normand, *Construction linguistique de l'Union Européenne*, Honoré Champion, Québec, 1993.
58. Liebert, Ulrike și Trenz, H.-J., *Europeanisation of the Mass-media: Normative Assessment and Empirical Analysis*, ECPR Fifth Pan-European Conference on European Politics, 24-26 iunie 2010, Porto.
59. Lohisse, Jean, *Comunicarea. De la transmitere mecanică la interacțiune*, Polirom, Iași, 2002.
60. Luca, Dan, *Dilemele comunicării Uniunii Europene*, în Luca, D. (coord.), *Dilemele comunicării UE*, Qual Media, Cluj-Napoca, 2009.
61. Lup, Aurel, *Introducere în economia și politica rural-agrară*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2007.

62. Moroianu, Cristian, *The Linguistic Europeanization: A National or a Communitarian Desideratum?*, disponibil la www.upm.ro/gidni/GIDNI-01/Lds/Lds%2001%20B2.pdf, 2008, ultima accesare: 10.09.2014.
63. Newmark, Peter, *A Textbook of Translation*, Prentice Hall International, Singapore, 1988.
64. Nistor, Mihai, *Terminologie lingvistică*, Editura Univers, București, 2000.
65. Ojanen, Hanna, *Inter-organisational relations as a factor in shaping the EU's external identity*, The Finnish Institute of International Affairs Working Papers 49, Sept. 2004.
66. Ortutay, Katalin, *Référence culturelle des termes juridiques*, Langues de Spécialité: Recherches et Formations, Actes du colloque, Pannon Egyetemi Kiadó, Veszprém, 2009.
67. Otiman, Păun Ioan, *Agricultura României la cumpăna dintre secolul XX - un secol al deznădejzii - și secolul XXI - un secol al speranței*, Editura Agroprint, Timișoara, 2002.
68. Otiman, Păun Ioan, *Dezvoltarea agricolă a României*, Editura Agroprint, Timișoara, 1997.
69. Otiman, Păun Ioan, *Restructurarea agriculturii și dezvoltarea rurală a României în vederea aderării la Uniunea Europeană - un punct de vedere*, Editura Agroprint, Timișoara, 1999.
70. Pavel, Eugeniu și Rucăreanu, Constantin, *Introducere în terminologie*, Editura Academiei Române, București, 2001.
71. Piron, Claude, *Le défi des langues - Du gâchis au bon sens*, L'Harmattan, Paris, 1994.
72. Pitar, Mariana, *Terminologia: concepte de bază*, accesat la: <http://www.scribd.com/doc/41578646/Terminologia>, ultima accesare: 21.05.2014.
73. Popa, Cornel, *Teoria definiției*, Editura Științifică, București, 1973.
74. Rîmniceanu, Irina, *Dileme ale europeanizării politicii de dezvoltare rurală. Implicații pentru România*, Colecția de Studii IER, nr. 9, București, 2004.
75. Schifirneț, Constantin, (coord.) *Europeanizarea societății românești și mass-media*, Ed. Comunicare.ro, București, 2011.
76. Sherwin, Emily, *Legal taxonomy*, în *Legal Theory*, 15, 2009, Cambridge University Press, pp. 25–54, disponibil la: Cornell Law Library,

- http://scholarship.law.cornell.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1046&context=lsrp_papers, ultima accesare: 17.08.2010.
77. Silverstein, Michael, *Implications of (models of) culture for language*, Presented at SSRC Conference, Conceptions of Culture and its Acquisitions, New York City, May 8-10, 1981.
78. Spanier, Bernd, *Europe, anyone? The Communication Deficit of the European Union Revisited*, Nomos, Baden-Baden, 2012.
79. Stead, Bette Ann, *Berlo's Communication Model as Applied to the Behavioural Theories of Maslow, Herzberg and McGregor*, în *The Academy of Management Journal*, vol.15, nr. 3, 1972, pp. 389-394, <http://www.jstor.org/stable/254868>, 15/07/2008, 06:48.
80. Trondal, Jarle, *Two worlds of Europeanisation-Unpacking models of Government Innovation and Transgovernmental Imitation*, în *European Integration online Papers (EIoP)*, Vol. 9, Nr.1, 2005, consultat online la <http://eiop.or.at/eiop/texte/2005-001a.htm>.
81. Vincze, Maria, *Politici agricole în lume - Teorii și realități*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1999.
82. Vulcănescu, Mircea, *Opere II. Chipuri spirituale. Prolegomene sociologice*, Editura Fundației pentru Știință și Artă, București, 2005.
83. Zahiu, Letiția (coord.), *Agricultura Uniunii Europene sub impactul Politicii Agricole Comune*, Editura Ceres, București, 2006.
84. Zahiu, Letiția (coord.), *Politici și piețe agricole. Reformă și integrare europeană*, Editura Ceres, București, 2005.

III. STUDII/ARTICOLE

85. Bache, Ian și Marshall, A., *Europeanisation and Domestic Change: A Governance Approach to Institutional Adaptation in Britain*, în *Queen's Papers on Europeanisation*, no. 5/2004, disponibil la www.qub.ac.uk/.../Fileupload,38447,en.pdf, ultima accesare 10.05.2014
86. Bercea, Raluca, *La conversion de la langue juridique étrangère dans une autre langue - nature, des difficultés, démarches possibles*, în *Comunicare instituțională și traductologie*, Conferință cu participare internațională, Ed. Politehnică, Timișoara, 2002, pp. 235-240.

87. Borzel, Tanja și Risse, T., *Conceptualising the Domestic Impact of Europe*, în Featherstone, Kevin și Radaelli, Claudio (eds.), *The Politics of Europeanization*, Oxford University Press, Oxford, 2003, pp. 57-80.
88. Briggs, Charles și Bauman, Richard, *Genre, intertextuality and social power*, în *Journal of Linguistic Anthropology*, vol. 2, 1992, pp. 131-172.
89. Burrowes, Carl P., *The functionalist tradition and communication theory*, Annual Meeting of the Association for Education in Journalism and Mass Communication, Kansas City, 1993, <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/contentdelivery/servlet/ERICServlet?accno=ED362933>.
90. Gal, Susan, *Language and political economy*, în *Annual Review of Anthropology*, vol. 18, 1989, pp. 345-367, <http://www.jstor.org/stable/106892>, ultima accesare: 02.10.2008.
91. Gehnen, Marianne, *Die Arbeits-sprachen in der Kommission der Europäischen Gemeinschaften unter besonderer Berücksichtigung des Französischen in Sociolinguistica*, 5/1994, pp. 51-63.
92. Gherghina, Sergiu, *Changing Borders, Stable Attitudes: The National and European Identity Before and After the Most Recent EU Enlargements*, în *Romanian Journal of European Affairs*, Vol. 12, no. 2, 2012, pp. 52-66.
93. Ghivirigă, Teodora, *Definiția terminologică și limbajul economic*, în Flaișer, Mariana (ed.), *Arta comunicării în contextul diversității culturale și lingvistice, Perspective istorice și contemporaneitate*, Casa editorială Demiurg, Iași, 2007.
94. Grin, François, *The economics of language: survey, assessment and prospects*, în *International Journal of the Sociology of Language*, 121, 1996, pp. 36-44.
95. Jitea, Ionel Mugurel și Mihai, V., *Potential Eligible and Non-Eligible Farms after Implementing the Common Agricultural Policy in Romania*, în *Buletinul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca, Seria Horticultura*, 63, 203-208.
96. Lesenciuc, Adrian, *Insuficiența limbajului. Matricea culturală și opacitatea comunicării*, în Deac, Ioan (coord.), *Securitatea și apărarea în spațiul sud-est european în contextul transformărilor de la începutul mileniului III. Secțiunea XI - Comunicare publică*, Ed. Univ. Naționale de Apărare Carol I, București, 2006.

97. Mertz, Elizabeth, *Legal Language: Pragmatics, Poetics, and Social Power*, în *Annual Review of Anthropology*, vol. 23, 1994, pp. 435-455, <http://www.jstor.org/stable/2156021>, ultima accesare: 02.10.2008.
98. Mewes, Eugen, *Relația agrară, agricol, rural*. Culegere de materiale privind istoria agrară a României, vol. IV, MAIA, București, 1981.
99. Nistor, Valeria, *Polisemantismul termenilor de specialitate*, în *Comunicare instituțională și traductologie*, Conferință cu participare internațională, Editura Politehnică, Timișoara, 2002, pp. 301-306.
100. Olper, Alessandro și Swinnen, J. F. M., *Mass Media and Public Policy: Global Evidence from Agricultural Policies*, 2009, consultat la www.ageconsearch.umn.edu, ultima accesare: 12.08.2014.
101. Olsen, Johan, *Many Facets of Europeanisation*, în *Journal of Common Market Studies*, 40 (5), 2002, pp. 921-952.
102. Porumbăcean, Claudiu, *Politica Agricolă Comună a Uniunii Europene și aplicarea acesteia în România*, în *Revista de Administrație Publică și Politici Sociale*, 4, 2010, pp. 28-42.
103. Radaelli, Claudio M., *Europeanisation: Solution or problem?*, în *European Integration Online Papers (EIoP)*, Vol. 8, No 16, 2004, consultat online la <http://eiop.or.at/eiop/texte/2004-016a.htm>.
104. Rieger, Elmar, *Politica agricolă*, în Wallace, Helen, Wallace, W. și Pollack, M. A. (coord.), *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană*, Ediția a cincea, Institutul European din România, București, 2005.
105. Schmidt, Vivien A., *The European Union: Democratic Legitimacy în a Regional State?*, Centre for European Studies Boston University Working Paper 112, în *Journal of Common Market Studies*, vol. 42, no. 4, 2004.
106. Shelov, Serguey D., *On Generic Definition of Terms: an Attempt of a Linguistic Approach to Term Definition Analysis*, în *Terminology Science and Research, Journal of the International Institute for Terminology Research*, vol. 14, 2003, pp. 52-57.
107. Ugur, Mehmet, *Europeanization, EU Conditionality and Governance Quality: Empirical Evidence on Central and Eastern European Countries*, în *International Studies Quarterly*, Vol. 57, Ed. 1, 2013, pp. 41-51.

108. Wallace, Helen, *Europeanization and Globalization: Complementary or Contradictory Trends*, în *New Political Economy*, vol. 5, nr. 3, 2000, pp. 369-382.
109. Woolard, Kathryn A., *Language variation and cultural hegemony: toward an integration of sociolinguistics and social theory*, în *American Ethnologist*, vol. 12, 1985, pp. 738-748.

IV. DOCUMENTE ȘI COMUNICATE OFICIALE DIN SURSE WEB

110. Kelch, David et al., *The European Union's Common Agricultural Policy: Pressures for Change*, USDA Economic Service, WRS-99-2, 1999.
111. *** - Agriculture Policy Perspective Brief, nr. 5/Decembrie 2013.
112. *** - Comisia Comunităților Europene, Bruxelles, 16 mai 2006, sec (2006) 596, Document de lucru pentru personalul Comisiei, România, mai 2006, Raport de monitorizare.
113. *** - Comisia Europeană, *Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The Commission's contribution to the period of reflection and beyond: Plan-D for Democracy, Dialogue and Debate*, COM(2005) 494 final, Bruxelles, 2005.
114. *** - Comisia Europeană, *Direcția Generală pentru Agricultură și Dezvoltare rurală: Enlargement and Agriculture. Overview of the implementation of direct payments under the CAP in member states*, Bruxelles, 2004.
115. *** - Comisia Europeană, *Parteneriat pentru comunicarea privind Europa*, COM(2007) 569 final, Bruxelles, 2007, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/ro/com/2007/com2007_0568ro01.pdf.
116. *** - Comisia Europeană, *Parteneriat pentru comunicarea privind Europa. Staff Working Document. Impact Assessment*, Bruxelles, 2007, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriSerII.do?uri=CELEX:52007SC1265:EN:HTML>.
117. *** - Comisia Europeană, *White Paper on a European Communication Policy*, COM(2006) 35 final, Bruxelles, 2006.
118. *** - *Communication of the Joint Interpreting and Conference Service*, Bruxelles, Martie 2011

119. *** - Comunicarea Comisiei cu privire la PAC începând cu 2020, COM (2010) 672 final, Bruxelles, 2010.
120. *** - Comunicarea Europei prin intermediul internetului: angajarea cetățenilor, SEC (2007)1742, Bruxelles, 2007, http://ec.europa.eu/ipg/docs/internet-strategy_en.pdf.
121. Decizia Comisiei 2013/767/EU <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:338:0115:0117:en:PDF>, Ultima accesare 01.06.2015
122. *** - Date prelucrate APIA, http://www.apia.org.ro/presa_materiale_2010.htm, ultima accesare: 21.07.2010.
123. *** - DG Agricultură și Dezvoltare Rurală, Unitatea de analiză și perspective ale Politicii Agricole Comune, http://ec.europa.eu/agriculture/cap-in-your-country/pdf/ro_ro.pdf ultima accesare: 13.07. 2014.
124. *** - ECSSD - Sectorul de Dezvoltare Durabilă Socială și de Mediu, Studiul nr. 39, iunie 2005, *Sectorul agroalimentar din România într-o perspectivă europeană*, World Bank Romania, București, 2005.
125. *** - Eurobarometer, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_336_en.pdf, 2009, ultima accesare: 17.07.2014.
126. *** - Eurobarometrele Speciale 276 (2007), 294 (2008), 336 (2010), 368 (2012) și 410 (2014) http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_280_260_en.htm, ultima accesare: 03.09.2014.
127. *** - Eurobarometrul Special 213, EU Citizens and agriculture 1995-2003, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_112_agri_rep_en.pdf, ultima accesare: 03.09.2014.
128. *** - Eurobarometrul Special 336 (2010), http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_336_en.pdf, ultima accesare 03.09.2014.
129. *** - Eurobarometrul special 410, *Europeans, Agriculture and the Common Agricultural Policy*, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_410_en.pdf, martie 2014, ultima accesare: 01.08.2014.

130. *** - Eurobarometrul 51, 1999, disponibil la: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb51/eb51_en.pdf, ultima accesare: 24.06.2014.
131. *** - Eurobarometrul 71, 2009, disponibil la: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb71/eb71_std_part1.pdf, ultima accesare: 24.06.2014.
132. *** - Eurobarometrul 81, 2014, disponibil la: http://ec.europa.eu/citizenship/pdf/spring_eurobarometer_july_2014.pdf, ultima accesare: 01.08.2014.
133. *** - European Commission, *Directorate General for Agriculture and Rural Development: Overview of the implementation of direct payments under the CAP in Member States*, Version November 2007, Bruxelles, 2007.
134. *** - European Commission, *Directorate General for Agriculture and Rural Development Report*, Bruxelles, Updated May 2014.
135. *** - European Commission, *Directorate General for Agriculture and Rural Development: The Common Agricultural Policy Explained*, Bruxelles, 2009.
136. *** - European Commission, *Member States Factsheet: Romania*, Bruxelles, iunie 2014.
137. *** - Eurostat (2011), New Cronos (26 aprilie 2011).
138. *** - German Perspectives on the Current CAP Reform, http://www.ecologic.eu/sites/files/publication/2009/Landgrebe_2009_CAP-reform_german-perspectives_201-69_GMF.pdf, 2009, ultima accesare: 01.06.2015.
139. *** - Guvernul României, Ordonanța de Urgență 125/21.12.2006.
140. *** - Institutul European din România, *Impact studies III - study number 6, Sectorul agricol în perspectiva aderării României la UE- implicații asupra sistemului de plăți*, 2005.
141. *** - Institutul European din România, *Politica agricolă*, Seria monografii - Politici europene, versiune actualizată, București, 2003.
142. *** - Institutul Național de Statistică, *Ancheta structurală în agricultură*, București, 2006.
143. *** - Institutul Național de Statistică, *Anuarul Statistic al României, 2008*, <http://www.insse.ro/cms/files/pdf/ro/cap14.pdf>, ultima accesare: 17.07.2010.

144. *** - Institutul Național de Statistică, *Anuarul Statistic al României, 2012*, http://www.insse.ro/cms/files/Anuar%20statistic/14/14.Agricultura%20si%20silvi cultura_ro.pdf, ultima accesare: 15.06.2014.
145. *** - Institutul Național de Statistică, *Recensământul general agricol*, București, 2003.
146. *** - ISO TC/37, norma 704. 1, *Terminology Work - Pinciples and Methods*, 1997.
147. *** - Jurnalul Uniunii Europene, *Tratatul de aderare a Bulgariei și României la Uniunea Europeană*, 2005.
148. *** - MADR, <http://www.madr.ro/pages/page.php?catid=055>, 2010, ultima accesare: 21.07.2010
149. *** - MADR, Direcția Politici în Sectorul Vegetal, *Comunicat*, aprilie 2012.
150. *** - MADR, Ordinul MADR 295/04.04.2007.
151. *** - MADR, Ordinul MADR 704/23.08.2007.
152. *** - MADR, Ordinul MADR 791/12.12.2006.
153. *** - *Management Plan DG Comunicare*, 2014, http://ec.europa.eu/dgs/communication/pdf/comm-initiatives/management-plan2014_en.pdf 2014.
154. *** - *Raport Activitate DG Comunicare pentru anul 2008*, http://ec.europa.eu/dgs/communication/pdf/aar/comm-annual-activity-report2008_en.pdf, ultima accesare: 12.05.2014.
155. *** - *Raport Activitate DG Comunicare pentru anul 2010*, http://ec.europa.eu/dgs/communication/pdf/aar/comm-annual-activity-report2010_en.pdf, ultima accesare: 12.05.2014.
156. *** - *Raport Activitate DG Comunicare pentru anul 2011*, http://ec.europa.eu/dgs/communication/pdf/aar/comm-annual-activity-report2011_en.pdf, ultima accesare: 12.05.2014.
157. *** - *Raport Activitate DG Comunicare pentru anul 2012*, http://ec.europa.eu/dgs/communication/pdf/aar/comm-annual-activity-report2012_en.pdf, ultima accesare: 12.05.2014.
158. *** - Regulamentul Consiliului nr. 1/1958, <http://lege5.ro/Gratuit/gi3dknrwgy/regulamentul-nr-1-1958-de-stabilire-a-regimului-lingvistic-al-comunitatii-economice-europene>.

159. *** - Sumarul raportului: Dezbaterea publică cu privire la Politica Agricolă Comună după 2013, http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/debate/report/summary-report_en.pdf, ultima accesare: 10.02.2015.
160. *** - <http://arhiva.euractiv.ro/uniunea-europeana/search/euractiv.html?searchTxt=politica+agricola+comuna&x=12&y=10>, ultima accesare: 10.04.2015.
161. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/50-years-of-cap/index_ro.htm, ultima accesare: 10.11.2014.
162. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/50-years-of-cap/toolkit/index_ro.htm, ultima accesare: 10.11.2014.
163. *** - <http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communication-network/awards/winners/2014/pdf/nominees-communication-to-stakeholders-1.pdf>, ultima accesare: 01.06.2015.
164. *** - <http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communication-network/awards/winners/2014/pdf/nominees-communication-to-stakeholders-2.pdf>, ultima accesare: 01.06.2015.
165. *** - <http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communication-network/awards/winners/2014/pdf/nominees-communication-to-stakeholders-3.pdf>, ultima accesare: 01.06.2015.
166. *** - <http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communication-network/awards/winners/2014/pdf/nominees-communication-to-the-public-2.pdf>, ultima accesare: 01.06.2015.
167. *** - <http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communication-network/awards/winners/2014/pdf/nominees-communication-to-the-public-3.pdf>, ultima accesare: 01.06.2015.
168. *** - <http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communication-network/awards/winners/2014/pdf/nominees-innovative-communication-1.pdf>, ultima accesare: 01.06.2015.
169. *** - <http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communication-network/awards/winners/2014/pdf/nominees-innovative-communication-2.pdf>, ultima accesare: 01.06.2015.
170. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communication-network/events-in-your-country/index_ro.htm, ultima accesare: 01.06.2015.

171. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/cap-history/crisis-years-1970s/index_en.htm, ultima accesare: 07.08.2014.
172. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/cap-in-your-country/index_en.htm, ultima accesare: 07.07.2014.
173. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/cap-in-your-country/index_ro.htm, ultima accesare: 10.11.2014.
174. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/conference/index_en.htm, ultima accesare: 10.02.2015.
175. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/debate/report/executive-summary_en.pdf, ultima accesare: 23.08.2014.
176. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/citizens-summaries/index_ro.htm, ultima accesare: 07.07.2014.
177. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/civil-dialogue-groups/index_en.htm, ultima accesare: 01.08.2014.
178. *** - http://ec.europa.eu/dgs/communication/about/what_we_do/index_en.htm, ultima accesare: 10.04.2014.
179. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/expo-milano-2015/cap-events/index_en.htm, ultima accesare: 01.06.2015.
180. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/glossary/index_en.htm.
181. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/glossary/index_en.htm#farmer, ultima accesare: 15.07.2010.
182. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/index_en.htm.
183. *** - http://ec.europa.eu/ipg/basics/policy/index_en.htm, ultima accesare: 10.12.2013.
184. *** - http://ec.europa.eu/ipg/design/templates/commission/index_en.htm.
185. *** - http://ec.europa.eu/romania/news/12032013_discurs_dacian_ciolos_ro.htm, ultima accesare: 1.08.2014.
186. *** - http://ec.europa.eu/agriculture/cap-communicationnetwork/awards/winners/2014/index_ro.htm

187. *** - http://ec.europa.eu/romania/news/25022014_dacian_ciolos_in_dialog_cu_cetateni_i_la_bucuresti_ro.htm, ultima accesare: 23.08.2014.
188. *** - <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/EN/1-2015-145-EN-F1-1.PDF>, ultima accesare: 23.08.2014.
189. *** - http://enrd.ec.europa.eu/enrd-static/themes/social-aspects/social-farming/ro/social-farming_ro.html, ultima consultare 01.08.2014.
190. *** - <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=ro>, ultima accesare: 07.08.2014.
191. *** - <http://www.euractiv.com/search/site/common%20agricultural%20policy%20agriculture>, ultima accesare: 10.03.2015.
192. *** - http://europa.eu/legislation_summaries/agriculture/index_ro.htm, ultima accesare: 10.08.2014.
193. *** http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/decisionmaking_process/110102_en.htm, ultima consultare: 10.03.2014.
194. *** - <http://europa.eu/rapid/latest-press-releases.htm>, ultima accesare 10.08.2014.
195. *** - <http://www.europapentru cetateni.eu/files/2014/Ghidul%20programului%20Epc%20revizuit%20%20sept%202014%20RO.pdf>, ultima accesare: 23.09.2014.
196. *** - <http://iate.europa.eu/FindTermsByLilId.do?lilId=853265&langId=ro>, ultima accesare: 01.08.2014.
197. *** - <http://iate.europa.eu/SearchByQuery.do>, ultima accesare: 1.08.2014.
198. *** - <http://iate.europa.eu/SearchByQuery.do?method=search&query=green&sourceLanguage=en&&targetLanguages=ro&domain=0&matching=&typeOfSearch=s&start=20&next=1>, ultima accesare: 1.08.2014.
199. *** <http://iate.europa.eu/SearchByQueryLoad.do;jsessionid=HhGpTLFVcvlsYP39p469bf269pcgRnY3GRhdLsbtt9n5b5xycvRT!-106776580?method=load>, ultima accesare: 01.08.2014.

200. *** - <http://languageknowledge.eu/languages/english>, ultima accesare: 10.03.2014.
201. *** - <http://www.apdrp.ro/content.aspx?item=1860&lang=RO>.
202. *** - <http://www.database.ngo.ro/indexro.shtml>, ultima accesare: 10.08.2010.
203. *** - <http://www.isjbrasov.ro/index.php/departamente/inspectori/stiinte-socio-umane/480-programa-scolara-pentru-disciplina-optionala-institutiile-uniunii-europene-curriculum-la-decizia-scolii-pentru-liceu-anexa-6-la-omects-nr-5817-06-12-2010>, ultima accesare: 16.05.2014.
204. *** <http://www.ziare.com/articole/ciolos+reforma+pac>, Ultima accesare, 25.09.2013

V. SURSE WEB

205. *** - *BBC NEWS*, 26 Mai 2004, <http://newsvote.bbc.co.uk/mpapps/pagetools/print/news.bbc.co.uk/2/hi/europe/3751079.stm>.
206. *** - *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2012.
207. *** - Merriam-Webster Dictionary, <http://www.merriam-webster.com/>.
208. *** - The Free Dictionary, <http://www.thefreedictionary.com/screening>, ultima accesare: 17.06.2010.
209. *** - Universitatea din București, *Manual online de terminologie*, <http://ebooks.unibuc.ro/filologie/terminologie/frameset32.htm>.
210. *** - <http://adevarul.ro/cauta/?terms=politica%20agricola%20comuna>, ultima accesare: 24.10.2014.
211. *** - <http://balticreports.com/?s=agriculture+eu>, ultima accesare: 10.10.2014.
212. *** - <http://cphpost.dk/>, ultima accesare: 10.10.2014.
213. *** - <http://jurnalul.ro/>, ultima accesare: 24.10.2014.
214. *** - <http://www.agerpres.ro/economie/2014/04/29/daciana-sarbu-tva-verde-este-o-idee-interesanta-ofertanta-si-cu-potential-dar-foarte-greu-de-pus-in-aplicare-20-24-28>, ultima accesare: 01.08.2014.
215. *** - <http://www.balticsww.com/>, ultima accesare: 10.10.2014.
216. *** - <http://www.baltictimes.com/>, ultima accesare: 10.10.2014.

217. *** - <http://www.bursa.ro/>, ultima accesare: 24.10.2014.
218. *** - <http://www.capital.ro/-bio-romania-sustine-tva-verde-pentru-produsele-agroalimentare-romanesti.html>, ultima accesare: 1.08.2014.
219. *** - <http://www.capital.ro/cautare.html?q=agricultura+ue>, ultima accesare: 24.10.2014.
220. *** - <http://www.carefarminguk.org/publications.aspx>, ultima consultare 1.08.2014.
221. *** - <http://www.economist.com/news/finance-and-economics/21627647-debt-some-euro-zone-economies-looks-unsustainable-back-reality>, ultima accesare: 10.12.2014.
222. *** - <http://www.economistul.ro/tva-verde-stiinta-aplicata-si-educatie-pentru-dezvoltare-durabila-a7079/>, ultima accesare: 1.08.2014.
223. *** - <http://www.gandul.info/cauta.html?q=politica%20agricola%20comuna>, ultima accesare: 24.10.2014.
224. *** - <http://www.green-report.ro/dacian-ciolos-este-exclus-sa-cedam-tentatiilor-unei-pac-de-un-verde-spalacit>, ultima accesare: 1.08.2014.
225. *** - <http://www.green-report.ro/scandal-imens-germania-oua-si-carne-infestate-cu-dioxina-exportate-statele-ue/>, ultima accesare: 11.08.2014.
226. *** - <http://www.lexicool.com/online-dictionary.asp?FSP=C21&FKW=european-union>.
227. *** - http://www.liberation.fr/terre/2009/04/01/pourquoi-la-tva-verte-ne-verra-pas-le-jour_550308, ultima accesare: 1.08.2014.
228. *** - <http://www.linguee.com/english-romanian/translation/set+aside+land.html>, ultima accesare: 1.08.2014.
229. *** - <http://www.lithuaniatribune.com/?s=common+agricultural+policy>, ultima accesare: 10.10.2014.
230. *** - <http://www.new-ag.info/en/pov/views.php?a=1031>, ultima accesare 12.08.2014.
231. *** - <http://www.onlinenewspapers.com/englanda-k.htm>, ultima accesare: 08.11.2014.
232. *** - <http://www.onlinenewspapers.com/european-newspapers.htm>, ultima accesare: 10.10.2014.
233. *** - <http://www.onlinenewspapers.com/ireland.htm>, ultima accesare: 10.10.2014.
234. *** - <http://www.onlinenewspapers.com/malta.htm>, ultima accesare: 10.10.2014.

235. *** - <http://www.recolta.eu/tag/subventii-agricultura-verde-18936.html>, ultima accesare: 1.08.2014.
236. *** - <http://www.revistafermierului.ro/finantari/analiza-comunicarii-comisiei-referitoare-la-noua-pac-dupa-2013-0505.html>, ultima accesare: 1.08.2014.
237. *** - <http://www.romaniantimes.at/> Ultima accesare: 24.10.2014.
238. *** - <http://www.thediplomat.ro/>, ultima accesare: 24.10.2014.
239. *** - <http://www.theflorentine.net/>, ultima accesare: 10.10.2014.
240. *** - <http://www.youtube.com/user/Barroso>.
241. *** - <http://www.zf.ro/search?search=search-zf&q=politica+agricola+comuna>, ultima accesare: 24.10.2014.
242. *** - <https://twitter.com/hashtag/eudialogues?f=realtime>, ultima accesare: 01.05.2015.